

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/32/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122204591
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Štíftová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1122204591.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Štíftovej a sudcov JUDr. Romana Majerského a Mgr. Daniely Drnákovéj v spore žalobcu: J. O., Z.. X.X.XXXX, P. XXX, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Záhradnícka 51, Bratislava, IČO: 47 234 318, proti žalovanej: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody na zdraví, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV č. k. B1-22C/30/2022-235, zo dňa 27.2.2024 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom, žalobu vo zvyšnej časti zamietajúcom výroku, potvrdzuje.
- II. Žalovanej priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom bolestného sumu 6.008 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18.468 eur od 19.3.2022 do 12.7.2022 a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.008 eur od 13.7.2022 do zaplataenia; v časti o zaplataenie sumy vo výške 12.460 eur titulom bolestného spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12.460 eur od 13.7.2022 do zaplataenia zastavil; žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom sťaženia spoločenského uplataenia sumu vo výške 16.360,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 56.650 eur od 19.5.2022 do 24.10.2023, vo výške 5 % ročne zo sumy 40.153,40 eur od 25.10.2023 do 23.1.2024 a vo výške 5 % ročne zo sumy 16.360,40 eur od 24.1.2024 do zaplataenia; konanie v časti o zaplataenie sumy vo výške 40.289,60 eur titulom sťaženia spoločenského uplataenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16.496,60 eur od 25.10.2023 do zaplataenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 23.793 eur od 24.1.2024 do zaplataenia zastavil; žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom mimoriadneho navýšenia sťaženia spoločenského uplataenia sumu vo výške 8.497,50 eura; vo zvyšnej časti žalobu zamietol; žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobca dňa 30.5.2022 doručil súdu žalobu o náhradu škody na zdraví, na základe ktorej sa domáhal zaplataenia sumy vo výške 18.468 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18.468 eur od 19.3.2022 do zaplataenia titulom bolestného, zaplataenia sumy vo výške 56.650 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 56.650 eur od 19.3.2022 do zaplataenia titulom sťaženia spoločenského uplataenia (ďalej aj len „SSU“) a vo výške 28.325 eur titulom navýšenia SSU o 50 %, na tom skutkovom základe, že 2.8.2020 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej D. Q. ako vodička osobného motorového vozidla značky A. C. Q. M.: I. neprispôsobila rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a iným okolnostiam, keď pri prejazde pravotočivou zákrutou rýchlosťou najmenej 114 km/h v úseku s najvyššou povolenou rýchlosťou 90 km/h prešla s vozidlom cez stredovú deliacu čiaru do protismeru, vyšla s vozidlom mimo vozovku, kde sa následne s vozidlom

trikrát prevrátila, následkom čoho žalobca utrpel závažné poranenia, ktoré si vyžiadali jeho dlhodobú hospitalizáciu, pričom bol v umelom spánku. Poukázal na to, že vodička D. Q. bola trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/56/2021 zo dňa 20.8.2021 uznaná vinnou zo spáchania trestného činu usmrtienia v súbehu s trestným činom ublíženia na zdraví. Predmetné osobné motorové vozidlo značky A. C. bolo v čase dopravnej nehody poistené u žalovaného. Žalobca tvrdil, že mu na základe lekárskeho posudku o bolestnom a SSU zo dňa 24.11.2021 lekára F. K. Ď. bolo priznané základné bodové ohodnotenie bolestného vo výške 815 bodov, a preto si od žalovaného výzvou zo dňa 1.12.2021 uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví titulom bolestného vo výške 18.468 eur (815 bodov x 22,66 eura). Na základe rovnakého lekárskeho posudku mu bolo stanovené aj základné bodové ohodnotenie SSU, a to vo výške 2500 bodov, a preto sa domáhal zaplatenia sumy vo výške 56.650 eur (2500 bodov x 22,66 eura), a to rovnakou výzvou zo dňa 1.12.2021. Bol názoru, že utrpené poškodenie zdravia má nepriaznivé následky pre jeho životné úkony, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, ako aj na plnenie spoločenských úloh, teda mal za to, že u neho ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Uviedol, že v čase dopravnej nehody nemal prakticky žiadne zdravotné problémy, plnohodnotne a aktívne prežíval svoj život spôsobom zodpovedajúcim jeho veku. Po dopravnej nehode je odkázaný na starostlivosť tretích osôb, na pomoc pri každodenných činnostiach. Úraz vážnym spôsobom zasiahol do prežívania jeho života a ťažko sa vyrovnáva s trvalými následkami nehody, ktoré znížili kvalitu jeho života po každej stránke. Poukázal na to, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 12.4.2022 je uznaný invalidným s výslednou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %. Okrem vyššie uvedených nárokov sa preto domáhal aj nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšenú o 50 %, t. j. sumu 28.325 eura. Na záver dodal, že sa úroku z omeškania zo sumy 18.468 eur a sumy 56.650 eur domáha od 19.3.2022 do zaplatenia, a to z dôvodu, že posledný deň zákonnej lehoty na dobrovoľné plnenie pripadol na 18.3.2022, keďže výzva na plnenie bola žalovanej pravdepodobne doručená 3.12.2021.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie vec právne posúdiac podľa § 427 ods. 1 a 2, § 441, § 444, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2 písm. a), § 15 ods. 1, § 11 ods. 6, ods. 7, ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení zákona č. 281/2019 Z. z. (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“), § 5 ods. 1, ods. 2, ods. 5, § 6 ods. 1, ods. 3, § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“), § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., z vykonaného dokazovania zistil, že 2.8.2020 v čase o 00:13 hod. došlo k dopravnej nehode zapríčinennej vodičom osobného motorového vozidla značky A. C. Q. M.: I., ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej. Vinník dopravnej nehody - vodička D. Q. bola trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/56/2021 zo dňa 20.8.2021 odsúdená za spáchanie prečinu usmrtienia v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví (bod 10.7 rozsudku). Pri predmetnej nehode žalobca utrpel škodu na zdraví, a preto si voči žalovanej ako poisťovateľovi uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví titulom bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a domáhal sa aj mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, to všetko na základe lekárskeho posudku F.. K. Ď.R. zo dňa 24.11.2021 (bod 10.3 rozsudku), podľa ktorého bolo bolestné ohodnotené vo výške 815 bodov (18.468 eur) a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 2500 bodov (56.650 eur), a to pri hodnote 1 bodu = 22,66 eura (z dôvodu, že k bodovému ohodnoteniu bolestného a SSU došlo v roku 2021). Žalovaná v priebehu konania 12.7.2022 poskytla žalobcovi poistné plnenie titulom bolestného v sume 12.460 eur, pričom bodové ohodnotenie bolestného žiadnym spôsobom nesporevala, práve naopak, vychádzala z lekárskeho posudku F.. Ď.M., s ktorým sa v časti bolestného stotožnila. Žalovaná však vychádzala z hodnoty 1 bodu v sume 21,84 eura, keď tvrdila, že hodnota bodu v prípade bolestného je daná rokom vzniku škodovej udalosti, t. j. v tomto prípade dňom 2.8.2020. Okrem toho krátila poistné plnenie o 30 %, keď tvrdila, že sa žalobca pričínil o vznik škody na jeho zdraví, keďže v čase nehody nebol pripútaný bezpečnostným pásom, čím porušil zákonnú povinnosť podľa zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Dňa 24.10.2023 žalovaná poskytla žalobcovi poistné plnenie aj titulom psychickej časti SSU, a to na základe znaleckého posudku č. 16/2023 znalca F. V. Q., X., ktorý, rovnako ako posudkový lekár F.. Ď., považoval za opodstatnené priznať žalobcovi položku č. 253 podľa zákona č. 437/2004 Z. z. a ohodnotiť ju počtom 520 bodov so 100 % navýšením, t. j. spolu 1040 bodov. Žalovaná potom pri plnení vychádzala z takto určeného počtu bodov 1040 (namiesto počtu 1000 bodov za položku č. 253 podľa lekárskeho posudku), pri hodnote 1 bodu 22,66 eura, avšak žalobcovi poskytla sumu 16.496,60 eura (1040 bodov x 22,66 eura), a to opätovne zníženú o 30 % z dôvodu spoluviny. Nakoniec žalovaná listom zo dňa 23.1.2024 oznámila žalobcovi, že mu poskytla poistné plnenie aj za somatickú časť SSU, a to na základe odborného vyjadrenia znaleckej organizácie

G..sk, ktorá považovala bodové ohodnotenie SSU v lekárskom posudku F.. Ď. za správne. Poistné plnenie bolo poskytnuté v sume 23.793 eur (1500 bodov x 22,66 eura), pričom žalovaná aj v tomto prípade uplatnila spoluvinu žalobcu výške 30 % z dôvodu nepripútania sa bezpečnostným pásom. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná po podaní žaloby poskytla žalobcovi poistné plnenie v celkovej výške 52.749,60 eura.

3. Medzi stranami sporu boli nakoniec v priebehu konania nesporné jednotlivé položky bolestného a SSU a ich bodové ohodnotenia v zmysle lekárskeho posudku zo dňa 24.11.2021. Sporná zostala spoluvina žalobcu z dôvodu nepripútania sa bezpečnostným pásom, žalobcom požadované mimoriadne navýšenie SSU o 50 % a úroky z omeškania.

4. Pokiaľ ide o určenie zodpovednosti žalobcu na vzniku škody na jeho zdraví a možnosti uplatnenia ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie poukázal na kontradiktórnosť civilného sporového konania, zmyslom ktorého je povinnosť uniesť nielen bremeno tvrdenia, ale aj dôkazné bremeno. Preto ak žalovaná tvrdí, že v čase nehody žalobca nepoužil bezpečnostný pás, a preto sa pričínil ku vzniku škody na svojom zdraví, musí uniesť dôkazné bremeno a preukázať, že vznik škody na zdraví žalobcu je v príčinnej súvislosti so skutočnosťou, že nemal bezpečnostný pás. To, že v prípade nepoužitia bezpečnostného pásu sa žalobca dopustil porušenia ustanovenia § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, podľa ktorého je osoba sediaci na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiavacím zariadením povinná toto zariadenie použiť, ešte nepreukazuje, že škoda na zdraví žalobcu vznikla v príčinnej súvislosti s nepoužitím bezpečnostného pásu, resp. že by v opačnom prípade vznikla menšia škoda alebo prípadne žiadna. Nie je zrejmé, a súd bez odborných znalostí na to potrebných sám ani nemôže vyhodnotiť, či by k rovnakej ujme na zdraví žalobcu došlo aj v prípade použitia bezpečnostných pásov žalobcom. Na posúdenie prípadnej spoluviny žalobcu preto žalovaný mal preukázať vyššie uvedené skutočnosti a ním uvádzané tvrdenia, t. j. na žalovanom ležalo dôkazné bremeno preukázať dôvodnosť krátenia poistného plnenia. Súd preto v danom spore nezhliadol dôvod na zníženie žalovanej sumy bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia pre spoluvinu žalobcu na vzniku škody na jeho zdraví, keďže priama príčinná súvislosť medzi nepripútaním sa bezpečnostným pásom a vznikom škody, resp. jej zväčšením nebola žiadnym spôsobom preukázaná. Preto nie je možné konštatovať, že na každé poškodenie zdravia spôsobené pri dopravnej nehode, pri ktorej účastník nebol vo vozidle pripútaný bezpečnostným pásom, má nepriaznivý vplyv na porušenie tejto povinnosti (obdobne vid' rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/417/2012 zo dňa 27.5.2014). Inak povedané, nie každé porušenie právnej povinnosti má za následok alebo sa podieľa na vzniku škody, iba také, ktoré je v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie vyžiadaním likvidačnej správy o bolestnom u Ž. A., druhej poškodenej/spolujazdkyni v čase dopravnej nehody, pretože považoval za nevhodné vykonať dokazovanie v tomto smere a zisťovať, či aj u danej poškodenej žalovaný uplatnil spoluvinu v rovnakom rozsahu, keďže súd nemal za preukázanú dôvodnosť krátenia poistného plnenia žalovaným.

5. V prípade požadovanej náhrady škody na zdraví titulom bolestného súd prvej inštancie vychádzal z hodnoty 1 bodu určeného žalobcom. Žalobca sa domáhal náhrady bolestného v sume 18.468 eur (815 bodov x 22,66 eura). Žalovaný poskytol poistné plnenie titulom bolestného v sume 12.460 eur (815 bodov x 21,84 eura - 30% spoluvina). Kým žalobca určil hodnotu 1 bodu podľa roku, v ktorom bol vypracovaný lekársky posudok (2021), žalovaná vychádzala z roku, v ktorom došlo k dopravnej nehode, ktorá zapríčinila vznik škody na zdraví žalobcu (2020). Žalovaným nebola v priebehu konania spočiatku žiadnym spôsobom sporovaná žalobcom určená hodnota 1 bodu, žalovaná poukázala len na spoluvinu žalobcu pre nepoužitie bezpečnostného pásu. Súd prvej inštancie síce na predmetnú nehodu v určení hodnoty 1 bodu stranami sporu poukázal, avšak za účelom prípadného posúdenia žalovaným možnosti doplatenia bolestného. Keďže aj v tomto prípade ide o zásadu kontradiktórnosti, žalovaná mala relevantným spôsobom preukázať svoje tvrdenie ohľadom určenia hodnoty 1 bodu, čo však v tomto smere neučinila. Žalobca mal za to, že pokiaľ k bodovému ohodnoteniu bolestného došlo lekárskeho posudkom zo dňa 24.11.2021, potom podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. suma 2 % z priemernej mesačnej mzdy za rok 2020 predstavuje sumu 22,66 eura. Súd prvej inštancie tak považoval žalobcom určenú hodnotu 1 bodu za bolestné za správnu. Nad rámec uvedeného poznamenal, že v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. sa lekárskeho posudok vydáva, len čo zdravotný stav poškodenej možno považovať za ustálený. Po vydaní lekárskeho posudku a stanovení počtu bodov sa potom podľa § 5 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. určí výška náhrady za bolesť a výška

náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. V predmetnej veci došlo k dopravnej nehode 2.8.2020 a k vydaniu lekárskeho posudku 24.11.2021. Okamih vydania lekárskeho posudku síce nepreukazuje aj okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného, no opätovne ide o skutočnosť, ktorá pokiaľ je sporná, má byť preukázaná tou stranou sporu, ktorá uvedenú skutočnosť relevantným spôsobom namieta. V opačnom prípade zostanú skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, nespornými (§ 151 ods. 1 C. s. p.).

6. Žalobca sa domáhal náhrady škody na zdraví titulom bolestného v sume 18.468 eur spolu s príslušenstvom. Keďže žalovaná v priebehu konania 12.7.2022 poskytla poistné plnenie titulom bolestného v sume 12.460 eur, žalobca so súhlasom žalovanej zobral žalobu v uvedenej časti späť. Z dôvodu, že sa žalobca následne domáhal už len zaplata sumy vo výške 6.008 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18.468 eur od 19.3.2022 do 12.7.2022 a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.008 eur od 13.7.2022 do zaplata, súd prvej inštancie posúdil späťvzatie žaloby žalobcom podľa obsahu, t. j. k späťvzatiu žaloby došlo nielen čo do istiny, ale aj príslušenstva. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu škody na zdraví titulom bolestného vo výške 6.008 eur tak, ako žalobca žiadal po čiastočnom späťvzati žaloby. Zároveň z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby súd prvej inštancie konanie v časti o zaplata sumy vo výške 12.460 eur titulom bolestného spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12.460 eur od 13.7.2022 do zaplata zastavil.

7. Čo sa týka uplatnenej náhrady škody na zdraví titulom SSU, žalobca sa pôvodne domáhal zaplata sumy vo výške 56.650 eur spolu s príslušenstvom. V dôsledku poskytnutého poistného plnenia žalovanou titulom SSU v celkovej sume 40.289,60 eura (dňa 24.10.2023 bola poskytnutá suma 16.496,60 eura a dňa 23.1.2024 bola poskytnutá suma 23.793 eur), žalobca zobral žalobu čiastočne späť v uvedenej sume aj so súhlasom žalovanej. Súd prvej inštancie rovnako ako pri bolestnom, aj v tomto prípade posúdil čiastočné späťvzatie žaloby podľa obsahu a keďže bolo zrejmé, že sa žalobca naďalej nedomáha úroku z omeškania vo výške 56.650 eur od 19.3.2022 až do zaplata, ale úrok z omeškania upravil podľa poskytnutého plnenia, mal za to, že k späťvzatiu sumy vo výške 40.289,60 eura došlo spolu s príslušenstvom. V predmetnej časti žaloby (po vykonanom znaleckom dokazovaní a predložení odborného vyjadrenia od znaleckej organizácie žalovaným) zostala medzi stranami sporná už len spoluvina žalobcu, teda krátenie poistného plnenia žalovanou. S odkazom na odsek 14 napadnutého rozsudku (v ktorom odôvodnil, prečo nemal za preukázanú spoluvinu žalobcu) súd prvej inštancie priznal žalobcovi titulom SSU ním požadovanú sumu vo výške 16.360,40 eura, ktorú žiadal po čiastočnom späťvzati žaloby. Zároveň z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby konanie v časti o zaplata sumy vo výške 40.289,60 eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16.496,60 eura od 25.10.2023 do zaplata a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 23.793 eur od 24.1.2024 do zaplata v zmysle § 144, § 145 ods. 2, § 146 ods. 1, § 168 C. s. p. zastavil.

8. Nakoniec sa žalobca domáhal aj mimoriadneho navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %, t. j. o sumu 28.325 eur (zo sumy 56.650 eur) keď tvrdil, že utrpené poškodenie jeho zdravia má nepriaznivé následky pre životné úkony, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, teda ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania (body 10.1, 10.2 a 10.6 rozsudku) mal za preukázané, že tu ide o prípad hodný osobitného zreteľa, avšak nie v rozsahu uplatnenom žalobcom. Žalobca je v zmysle rozhodnutia Sociálnej poisťovne uznaný invalidným v dôsledku jeho zdravotného stavu po dopravnej nehode zo dňa 2.8.2020, pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola v jeho prípade stanovená v rozsahu 75 %. V čase dopravnej nehody mal žalobca 24 rokov, teda ide o mladého muža v produktívnom veku, ktorý mal pred nehodou dobre ohodnotené zamestnanie, v ktorom prosperoval, finančne zabezpečil nielen seba, ale aj svoju matku, s ktorou dodnes žije. Žalobca bol zdravý, aktívny, mal veľa koníčkov, kamarátov, veľa športoval, no najmä sa venoval futbalu, ktorému žil. Po nehode sa jeho život natrvalo zmenil, a to po fyzickej aj psychickej stránke, jeho sny sa vytratili. Z výpovede žalobcu a jeho sestry mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca vyžaduje starostlivosť, naďalej preto zostal žiť so svojou matkou. Po nehode zostal dlhú dobu ležiacim pacientom, mal čiastočne ochrnuté končatiny, pohyboval sa len na vozíku. Na nehodu si nepamätá a nepamätá si ani obdobie pred nehodou. Toho času je bez zamestnania a hoci vie šoférovať, pravú (dominantnú) ruku má obmedzenej hybnosti. Stiahol sa do úzadia, nevyhľadáva spoločnosť, je neaktívny doma a aj v spoločnosti, má strach, nezvláda samotu, nemá fyzickú kondíciu, pribral približne 20 kg, rýchlo sa zadýchava, keďže má problémy s pľúcami, a

všetko ho zaťažuje, stále je unavený a sťažuje sa na bolesť. Je nezamestnaný, bez fyzickej kondície a stále unavený. Zmenil sa na introverta, spolieha sa na svoju rodinu, nemá chuť do života. Na dennej báze berie lieky, navštevuje lekárov - psychiatra, chirurga, neurochirurga, urológa, pľúcneho lekára a iných. U žalobcu je trvalý zásah do jeho zdravia, výrazné zlepšenie lekári neočakávajú. Vzhľadom na vyššie uvedené, na zásah nehody do zdravotného stavu mladého, prosperujúceho človeka, ktorý je v produktívnom veku a ktorého sa život po psychickej a fyzickej stránke natrvalo zmenil, kedy ani v zmysle znaleckého posudku číslo 16/2023 nie je u žalobcu predpoklad na zlepšenie jeho psychického stavu, pričom je obmedzený v každej sfére života, mal súd prvej inštancie za to, že u žalobcu je spravodlivé navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 15 %, t. j. o sumu 8.497,50 eura. Pri určení výšky daného navýšenia súd prvej inštancie vychádzal zo sumy 56.650 eur, ktorá predstavuje celkový nárok žalobcu na náhradu škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, keďže sumu vo výške 40.289,60 eura uhradila žalovaná a zvyšnú sumu vo výške 16.360,40 eura priznal súd. Primeranosť takto určeného navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia posudzoval aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 209/2017 z 21.6.2018, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o primeranosti mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU o 25 % v prípade žalobcu, ktorý utrpel úraz vo veku 22 rokov, stal sa invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom mal výrazne ochrnuté všetky štyri končatiny, používal invalidný vozík, ktorý nedokázal bez pomoci iného ovládať. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti uplatneného nároku na mimoriadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia (nad sumu 8.497,50 eura) zamietol, pretože 50 %, teda maximálne zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia považoval za neprimerané.

9. Žalobca sa domáhal aj úroku z omeškania z uplatneného nároku na náhradu škody na zdraví, a to titulom bolestného vo výške 5 % ročne zo sumy 18.468 eur od 19.3.2022 do 12.7.2022 (vo výške 290,93 eura) a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.008 eur od 13.7.2022 do zaplatenia, a tiež titulom SSU úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 56.650 eur od 19.3.2022 do 24.10.2023 (4.532 eur), vo výške 5 % ročne zo sumy 40.153,40 eura od 25.10.2023 do 23.1.2024 (500,54 eura) a vo výške 5 % ročne zo sumy 16.360,40 eura od 24.1.2024 do zaplatenia. Tvrdil, že žalovanú vyzval na plnenie výzvou zo dňa 1.12.2021, ktorá jej bola doručená 3.12.2021. Keďže žalovaná na výzvu nereagovala, žalobca sa domáhal úroku z omeškania od 19.3.2022, t. j. po uplynutí 3- mesačnej lehoty a 15 dní na dobrovoľné plnenie.

10. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o úroku z omeškania vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. a tiež z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 309/2020 z 14.10.2021, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 145/2017 z 22.11.2018. Ústavný súd skonštatoval, že „pokiaľ by skutočne poisťiteľ či poisťovateľ prakticky nemal poskytnúť aj úroky z omeškania skôr ako po uplynutí 15 dní od právoplatnosti rozsudku (kedy by sa zjavne vyžadovalo iniciovanie ďalšieho súdneho konania, čo sa nejaví ako práve efektívne), potom sa poisťiteľovi jednoducho oplatí viac súdiť sa a odkladať okamih jeho plnenia. Účelom zákona č. 381/2001 Z. z. je však zlepšiť postavenie poškodeného - veď aj na ten účel zákonodarca vykročil osobitný priamy žalovateľný nárok poškodeného voči poisťiteľovi (bez potreby žalovať aj škodcu). Výklad prijatý dovolacím súdom, ktorý v podstate vylučuje poskytnutie poisťného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, sa tak dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy. Treba pripomenúť, že právna úprava v uvedenej oblasti vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/26/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel), ktorá bola následne nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (kodifikované znenie). Európsky zákonodarca chcel dosiahnuť zefektívnenie vyplácania poisťného plnenia poškodeným tým, že sa má poisťiteľom uložiť povinnosť včas realizovať príslušné šetrenie, a v prípade, že sa zistí jeho opodstatnenie, poskytnúť poisťné plnenie, keďže nereagovanie na žiadosť poškodeného o náhradu škody má byť primerané, účinne a systematicky sankcionované a nad rámec štandardného poisťného plnenia sa má v prípade porušenia tejto povinnosti dostať poškodenej osobe aj osobitných úrokov.“ Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ sa žalovaná dostala do omeškania s poskytnutím plnenia žalobcovi, potom žalobca má nárok aj na úrok z omeškania.

11. Nárok na náhradu škody na zdraví titulom bolestného bol žalobcom uplatnený správne, a to pôvodne v sume 18.468 eur. Z uvedenej sumy sa žalobca domáhal úroku z omeškania vo výške 5 % ročne od 19.3.2022 do zaplatenia s poukazom na skutočnosť, že žalovaná v zákonnej lehote podľa § 11 ods. 6 písm. a) a § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. neskončila prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie. Súd prvej inštancie považoval takto určený deň omeškania za správny, keďže žalobca vyzval žalovanú na plnenie výzvou zo dňa 1.12.2021, výzva bola žalovanej doručená 3.12.2021 (čo žalovaná nespochybnila) a zákonná lehota 3 mesiace a 15 dní uplynula 18.3.2022. Z dôvodu, že žalobca v priebehu konania zobral žalobu čiastočne späť, a to čo do sumy 12.460 eur, pretože žalovaná poskytla poistné plnenie 12.7.2022, potom súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok z omeškania nasledovne: vo výške 5 % ročne zo sumy 18.468 eur od 19.3.2022 do 12.7.2022 a vo výške 5 % ročne zo sumy 6.008 eur od 13.7.2022 do zaplatenia.

12. Žalobca si aj nárok na náhradu škody na zdraví titulom SSU uplatnil v správnej výške, a to pôvodne v sume 56.650 eur. Aj z uvedenej sumy sa žalobca domáhal úroku z omeškania, a to vo výške 5 % ročne od 19.3.2022 do zaplatenia s poukazom na skutočnosť, že žalovaná v zákonnej lehote podľa § 11 ods. 6 písm. a) a § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. neskončila prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jej povinnosti poskytnúť poistné plnenie. Žalovaná však úrok z omeškania sporovala a tvrdila, že žaloba bola podaná predčasne, pretože jej žalobca napriek výzve nedoložil zdravotnú dokumentáciu potrebnú na vypracovanie znaleckého posudku znaleckou organizáciou - na posúdenie bodového ohodnotenia SSU. Uviedla, že žalobcu 3.2.2022 vyzvala na zaslanie potrebných, čitateľných dokumentov z dôvodu požiadania znaleckej organizácie forensic.sk na úkony znaleckej činnosti. Žalobca 3.2.2022 zaslal časť dokumentov s tým, že ďalšiu zdravotnú dokumentáciu mienil doplniť v krátkom čase. Žalovaná však vo vyjadrení k žalobe zo dňa 21.7.2022 tvrdila, že naďalej nedisponovala potrebnými dokumentmi, a tým ani znaleckým posudkom v časti SSU, t. j. prešetrovanie poistnej udalosti nemohlo byť skončené. Žalobca v replike tvrdil, že žalovaná disponovala všetkými relevantnými podkladmi nevyhnutnými pre riadnu a včasnú likvidáciu jeho nároku, a to minimálne od doposlania lekárskeho správ, napriek tomu však žalovaná neodškodnila jeho škodu na zdraví v zákonnej trojmesečnej lehote. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že lehota na prešetrovanie potrebná na zistenie rozsahu povinnosti žalovanej poskytnúť poistné plnenie začala plynúť 3.2.2022, kedy žalobca poslal žalovanej zdravotnú dokumentáciu a uplynula 18.5.2022 (po 3 mesiacoch a 15 dňoch s poukazom na § 11 ods. 6 a ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z.). Žalovaná sa tak dostala do omeškania od 19.5.2022, a nie 19.3.2022 tak, ako žalobca uviedol. Z tohto dôvodu a s poukazom na to, že žalobca v priebehu konania zobral žalobu čiastočne späť, a to čo do sumy 16.496,60 eura z dôvodu poskytnutého poistného plnenia žalovaným dňa 24.10.2023 a čo do sumy 23.793 eur z dôvodu úhrady žalovanou zo dňa 23.1.2024, priznal žalobcovi úrok z omeškania nasledovne: vo výške 5 % ročne zo sumy 56.650 eur od 19.5.2022 do 24.10.2023, vo výške 5 % ročne zo sumy 40.153,40 eura od 25.10.2023 do 23.1.2024 a vo výške 5 % ročne zo sumy 16.360,40 eura od 24.1.2024 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti úroku z omeškania (za obdobie od 19.3.2022 do 18.5.2022) žalobu zamietol.

13. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p. s tým, že zásadu úspechu vo veci (§ 255 C. s. p.) súd uplatní aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože nemožno žalobcu ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Ozrejmil, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017). Žalobcu v predmetnej veci v súvislosti s uplatneným nárokom na mimoriadne zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia bolo vzhľadom na uvedené nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku na náhradu zvýšenia spoločenského uplatnenia, keď výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu.

14. Ďalej uviedol, že pri rozhodnutí o zastavení konania rozhoduje vždy aj o náhrade trov konania, pričom nie je viazaný návrhmi strán sporu. Ak súd zastavuje konanie, musí sa nevyhnutne pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania zaoberať tým, ktorá strana zavinila, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie zastavenia konania sa pritom posudzuje z procesného hľadiska, t. j. podľa procesného výsledku. Tam, kde bolo zastavenie konania stranou sporu zavinené, súd prizná protistrane nárok

náhradu trov konania, ktoré v konaní účelne vynaložila na uplatnenie, resp. bránenie práva. Rozhodnutie o náhrade trov konania ovláda zásada úspechu v konaní, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Späťvzatie žaloby je procesný úkon žalobcu voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa ďalej nekonalo a o veci meritórne nerozhodlo. Vzhľadom k tomu, že dôvodom späťvzatia žaloby v časti o zaplatenie 52.749,60 eura bolo správanie žalovanej, keď žalovaná po podaní žaloby zaplatila žalobcovi uvedené sumy titulom náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, má nárok na náhradu trov konania žalobca, pretože k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku konania žalovanej.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď súd prvej inštancie žalobe v časti požadovaného nároku na náhradu bolestného a SSU v celom rozsahu vyhovel, pričom žalobca mal plný úspech aj čo do základu uplatneného nároku na náhradu zvýšenia spoločenského uplatnenia, keď výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu, zároveň zavinenie na zastavení konania z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby je na strane žalovanej, dospel k záveru, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.

16. Proti zamietajúcemu výroku podal žalobca odvolanie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) a písm. h) C. s. p. a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku zmeniť a priznať žalobcovi mimoriadne zvýšenie SSU vo väčšom rozsahu, eventuálne, rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu v zmysle § 389 a § 391 C. s. p. zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že v danom prípade nie je možné zvýšenie o 15 % považovať za spravodlivé s ohľadom na uznanie invalidity v rozsahu 75 %, čo činí sumu 8.497,50 eura. Mal za to, že súd prvej inštancie nedostatočne zhodnotil závažnosť zdravotného stavu žalobcu, aj napriek skutočnosti, že na str. 13 napadnutého rozhodnutia explicitne konštatuje dôsledky zdravotného stavu, ktoré sú závažné a nezvratné. Pokiaľ konajúci súd dôrazne poukáže na závažné životné následky a vo svojom závere mu stanoví zvýšenie náhrady SSU o 15 % rozporuje si to. Ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov je síce arbitrom pri určovaní výšky zvýšenia náhrad SSU, avšak súdy pri jej stanovení nemôžu vybočiť z meradla, najmä ak sám súd v odôvodnení stanoví podmienky pre priznanie vyššieho zvýšenia náhrady SSU. Žalobca mal v čase dopravnej nehody 24 rokov, finančne zabezpečoval okrem seba aj svoju mamu, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Po dopravnej nehode bol dlhodobo ležiacim pacientom, pričom mal čiastočne ochrnuté končatiny, pribral 20 kg a ťažko sa mu dýcha pre problémy s pľúcami. Je uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 75 %. Zároveň konajúci súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že „U žalobcu je trvalý zásah do jeho zdravia, výrazné zlepšenie lekári neočakávajú.“ Zvýšenie náhrady SSU o 15 % považoval za neprimerané a nezodpovedajúce naplneniu atribútu poskytnutia spravodlivej súdnej ochrany práv žalobcu, s ohľadom na jednorázovosť odškodnenia, satisfakčnú funkciu odškodnenia, formu doživotného zmiernenia zdravotných následkov a súčasnú súdnu prax. Vyššie spomínanú právnu normu umožňujúcu zvýšenie náhrady SSU v prípadoch hodných osobitného zreteľa uplatnil konajúci súd v objektívne nedostatočnom rozsahu, čím neadekvátne zhodnotil znak primeranosti súdnym rozhodnutím priznaného zvýšenia náhrady SSU. Bol názoru, že súdy by mali pri rozhodovaní vychádzať z objektívneho skúmania, hľadať a zároveň porovnávať aktivity poškodeného subjektu pred dopravou nehodou a po dopravnej nehode. „Spoločenskými aktivitami sa v tejto situácii uvažuje v podstate o bežnom živote poškodeného, prihliada sa akým spôsobom získaval zdroje pre život, ako bol aktívny v mimopracovnom živote, či športoval, staral sa o svoju rodinu, či bol aktívny v nejakom spolku alebo združení, ako kultúrne žil a pod.. Spravidla teda súd zisťuje súkromné aktivity poškodeného pred úrazom a to, či tieto aktivity môže vykonávať aj po úraze, resp. či v dôsledku úrazu je v týchto aktivitách sčasti alebo úplne obmedzený.“ Potreba adekvátnosti zvýšenia náhrady SSU sa javí o to viac naliehavejšia, že žalobca utrpel úraz v mladom veku (rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 968/2008). Nemožno opomenúť, že na osoby, ktoré utrpeli úraz v mladom veku musí byť kladený väčší dôraz, keďže sa s negatívnymi dopadmi vysporiadávajú dlhší čas. Taktiež osobitnou okolnosťou priznania zvýšenia SSU je komplikácia v sexuálnej oblasti, ktoré potvrdila sestra žalobcu na pojednávaní dňa 10.11.2023, ktorá na otázku právneho zástupcu žalobcu uviedla, že „Teraz riešime erekciu, má problémy zo sexuálneho hľadiska...“ (str. 2 zápisnice). Poukázal na to, že pracoval ako kuriér a z dôvodu úrazu nemôže naďalej vykonávať svoje povolanie, pričom do budúcnosti bude mať z dôvodu trvalých následkov celkovo problém zamestnať sa (nefunkčnosť pravej ruky-dominantná ruka). Pred dopravou nehodou žil v spoločnej domácnosti s mamou, pričom sa staral o chod domácnosti

po finančnej stránke. Po dopravnej nehode má okrem iného aj finančné problémy a musel vyhľadať odbornú psychiatrickú pomoc. Dôležité je tiež spomenúť odkázanosť žalobcu na pomoc inej osoby od úrazu. Na pojednávaní 14.2.2023 uviedol, že „Mama ma učila 2x žiť chodiť“, (str. 4 zápisnice). Na základe vyššie uvedených skutočností mal za to, že v priebehu liečenia a odstraňovania následkov závažného poškodenia zdravia v dôsledku predmetnej dopravnej nehody u neho došlo v mladom veku k vytrpeniu si neznesiteľných bolestí (ktoré mu v spojení so zlým psychickým stavom spôsobovali mučivé útrapy), strádaniu z obmedzenia pohybu a celkovo výraznému sťaženiu jeho zdravotnej pohody. Vyššie uvedené trvalé následky spôsobujú žalobcovi obmedzenia v jeho bežnom, pracovnom, spoločenskom a kultúrnom živote. Žalobca sa z toho dôvodu nebude môcť venovať v budúcnosti intenzívnej športovej ako aj pracovnej činnosti, vzhľadom na obmedzenú pohyblivosť jeho pravej ruky bude musieť byť pozornejší pri elementárnych úkonoch ako je riadenie motorového vozidla. Je nevyhnutné poznamenať, že celkovo zranenia, ktoré utrpel ako následok dopravnej nehody, sú charakteristické podstatnou zmenou života žalobcu v jeho produktívnom období života, očakávaním zdravotných komplikácií, všeobecným narušením jeho fyzickej a duševnej integrity a z toho vyplývajúcej nemožnosti plnohodnotnej realizácie osobnosti žalobcu vo všetkých sférach uplatnenia sa, tak ako tomu bolo v čase pred dopravnou nehodou. Je nespochybniteľné, že žiadna suma nenahradí život žalobcu, ktorý žil pre dopravnou nehodu. Opakujúce sa flashbaky, nespavosť, úzkosť, strach, bezmocnosť či strata sebarealizácie osvedčujú aj s ohľadom na vyššie uvedené, existenciu okolností hodných osobitného zreteľa. Záverom dodal, že úmyslom žalobcu nie je dosiahnuť neprimeranú, predimenzovanú náhradu škody, ale domôcť sa adekvátnej peňažnej satisfakcie, ktorá by bola spôsobilá aspoň v čiastočnej miere vyvážiť všetky útrapy a zmierniť kvalitatívne zmeny v jeho živote po dopravnej nehode. Summa summarum mal za to, že prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil všetky skutočnosti, ktoré sú pokladom pre zvýšenie náhrady SSU. V odôvodnení svojho rozhodnutia vymenoval, avšak nesprávne právne vyhodnotil. Konajúci súd pri priznaní zvýšenia SSU vychádzal aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 209/2017 (priznaných 25 % v prípade žalobcu, ktorý utrpel úraz vo veku 22 rokov, stal sa invalidným s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %). V tejto súvislosti uviedol že názorový prúd senátu 3 Cdo, že 20 % zvýšenie je aplikovateľné v prípade, kedy ide o invalidného človeka, mladého s paréziami, a ktorý má psychické trvalé potiaže, avšak nemožno mu priznať 35 %, keďže nie je ležiacim v posteli v stave coma vigile je ojedinelým právnym názorom senátu najvyššieho súdu. Ide o senát, ktorý poznamenal, že podľa PZP nemožno odškodňovať nemajetkovú ujmu v prípade pozostalých v dôsledku dopravnej nehody (prelomené rozhodnutím Súdneho dvora EÚ vo veci X. O.). Ako ďalší príklad možno uviesť jeho konštatáciu v prípade úrokov z omeškania, že poškodenému nepatria úroky z omeškania, ak poisťovňa neplní v zákonnej lehote podľa § 11 zákona č. 381/2001 Z. z.. Tento právny názor je tiež prekonaný. Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.4.2021, sp. zn. 15Co/223/2019-422, ktorý považoval za primerané zvýšenie SSU o 20 % žalobkyni po dopravnej nehode vo veku 74 rokov, ktorá bola uznaná za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.8.2021, sp. zn. 4Co/65/2020, ktorý potvrdil rozsudok vtedajšieho Okresného súdu Bratislava V, ktorým priznal zvýšenie náhrady SSU o 30 % žalobkyni vo veku 69 rokov vyhodnotenú na základe vážnych psychických následkov v dôsledku dopravnej nehody. S ohľadom na vyššie uvedené zastával názor, že zdravie ako právom chránený záujem, ktorého ochrana je okrem normatívnych právnych aktoch zaručená aj nadzákonnými právnymi predpismi (Ústava SR, Listina základných práv a slobôd), ako aj medzinárodnými zmluvami, si vyžaduje citlivejší prístup zo strany konajúcich súdov s komplexným zhodnotením všetkých relevantných skutočností na strany poškodeného subjektu.

17. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

18. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1

C. s. p.) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30. septembra 2025.

19. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej

poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“) v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

20. Podľa § 387 ods. 2 C. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť jeho dôvodov. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobcu v odvolaní týkajúcich sa neprimeranosti súdom prvej inštancie priznaného mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, odvolací súd podotýka, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k zamietnutiu uplatneného nároku presahujúceho 15 % základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia.

22. Ťažiskom odvolacej argumentácie žalobcu, bola námietka nesprávneho právneho posúdenia výšky priznaného mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia o 15 % základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré žalobca považoval za neprimerané a nezodpovedajúce naplneniu atribútu spravodlivej súdnej ochrany práva žalobcu.

23. Právne posúdenie veci je činnosť súdu, spočívajúca v subsumovaní zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, čo vedie k záveru o právach a povinnostiach strán sporu. Právne posúdenie je nesprávne, ak sa súd dopustí pri tejto činnosti omylu, tzn. keď na správne zistený skutkový stav aplikuje nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo zistených skutočností vyvodil nesprávne právne závery.

24. Ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. ktorý viaže možnosť mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na dôvody hodné osobitného zreteľa, patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, t. j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom, a ktorá tak prenecháva súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého vopred neobmedzeného okruhu okolností, teda aby sám podľa svojej úvahy posúdil, aké zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je v konkrétnej posudzovanej veci „primerané“. Úvaha súdu v tomto smere nie je úplne neobmedzená, pretože právny predpis tým, že rámcovo stanovuje predpoklady pre vznik nároku na základnú výmeru sťaženia spoločenského uplatnenia a pre vznik nároku na jeho zvýšenie, stanovuje zároveň hľadiská, ku ktorým je potrebné prihliadať a ktorými (ich vzájomnou nadväznosťou a kombináciou) je úvaha súdu o miere „primeranosti“ zvýšenia v jednotlivých, úplne výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, usmerňovaná.

25. V prípade mimoriadneho zvýšenia, zákon stanovuje rozpätie prípustného mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (až o 50 %), z čoho je nepochybné, že rozsah zvýšenia tejto náhrady musí byť diferencovaný. Diferenciácia rozsahu zvýšenia tejto náhrady musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu, v reálnom živote sa vyskytujúce rozdiely v osobnosti človeka, v jeho individuálnych potrebách, životnom zameraní, v miere jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach života ako aj odlišnostiach v miere závažnosti poškodenia zdravia a intenzite obmedzení poškodeného, ktoré sa nevyhnutne musia prejaviť v odlišnom prístupe k zvýšeniu tejto náhrady. A hoci následky poškodenia zdravia u žalobcu boli v danom prípade nesporné, treba zdôrazniť, že výrazné (napr. žalobcom uplatňované 50-násobné) zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia patrí prípadom, kedy je poškodený vplyvom následkov úrazu takmer úplne vyradený zo života, pričom u žalobcu k takýmto následkom nedošlo.

26. Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní porovnávať aktivity poškodeného pred dopravnou nehodou a po dopravnej nehode, pričom potreba adekvátnosti zvýšenia SSU sa javí o to naliehavejšia, že žalobca utrpel úraz v mladom veku, že z dôvodu úrazu nemôže vykonávať svoje pôvodné povolanie kuriéra, že funkčnosť jeho pravej ruky je obmedzená a vzhľadom na obmedzenú

pohyblivosť jeho pravej ruky bude musieť byť pozornejší pri elementárnych úkonoch ako je riadenie motorového vozidla, že v budúcnosti sa nebude môcť venovať intenzívnej športovej ako aj pracovnej činnosti, odvolací súd uvádza, že všetky uvedené hľadiská súd prvej inštancie pri úvahe o mimoriadnom zvýšení SSU zohľadnil (odsek 18 napadnutého rozsudku) a svoj záver o zodpovedajúcej výške mimoriadneho zvýšenia daného nároku na 15-násobok základného bodového ohodnotenia odôvodnil. Napokon žalobca sám v podanom odvolaní poukazuje na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol všetky skutočnosti, ktoré sú podkladom pre zvýšenie náhrady, iba ich nesprávne právne vyhodnotil. V tejto súvislosti odvolací súd súčasne akcentuje, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia samo vo svojej podstate už v základnej výmere predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a pre plnenie jeho spoločenských úloh; už základné bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia odškodnenie musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju (hodnotí sa závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov; ak je sadzba bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada aj na to, do akej miery jednotlivé následky spolu súvisia alebo sú už v sebe obsiahnuté; ak možno očakávať priaznivý vývoj vzhľadom na intenzitu alebo trvanie následkov, použije sa počet bodov pri dolnej hranici rozpätia; § 10 ods. 1 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.); priznanie už základného odškodnenia teda predpokladá, že doterajšie možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti sú v dôsledku úrazu objektívne obmedzené. Hodno tiež poukázať aj na znenie § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z., na základe ktorého pri existencii ďalších skutočností je možné zvýšenie základnej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až na dvojnásobok (bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví; § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z.).

27. Z uvedeného potom rezonuje, že pre postup súdu podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2007 Z. z. nepostačuje ani to, že v konkrétnom prípade by u poškodeného došlo k zvlášť ťažkým následkom škody na zdraví, ktoré hoc aj podstatne obmedzujú alebo aj významne menia alebo znemožňujú ďalšie uplatnenie v živote. Postup podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. prichádza do úvahy skutočne iba vo výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy ani zvýšenie základného odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 1, ods. 4 zákona dostatočne nevyjadruje následky, ktoré sú do budúcnosti v dôsledku poškodenia trvale obmedzené alebo stratené (porov. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 31. 10. 1988, sp. zn. 1 Cz 60/88, publikovaný pod č. 10 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1992) a predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich prijať záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným odškodnením. Mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. je tak vyhradené prípadom, kedy možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené, či úplne stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou kvality jeho života, kultúrnych, športových, či iných aktivít v dobe pred vznikom škody. Je na zvážení súdu, či je potrebné tieto následky korigovať ďalším zvýšením náhrady a je ponechané na úvahu súdu, aby v každom jednotlivom prípade posúdil, aké zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je v konkrétnom prípade primerané; pri tejto úvahe súd zásadne vychádza z porovnania aktivít a spôsobu života poškodeného pred poškodením zdravia a stavu, ktorý nastal v dôsledku poškodenia. Pokiaľ ide o spôsob a životný štýl žalobcu pred dopravnou nehodou a po dopravnej nehode, je možné prijať ten záver, že dopravná nehoda spôsob a štýl života žalobcu nepochybne ovplyvnila, resp. pozmenila. V súčasnej dobe (od 17.7.2021, vid' odsek 10.6 napadnutého rozsudku) je žalobca v dôsledku úrazu uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 75 % (s trvalými následkami na pravej ruke); žalobca je mobilný, aj napriek obmedzenej pohyblivosti pravej ruky je schopný premiestňovať sa motorovým vozidlom; pri základných životných úkonoch je sebestačný, aj keď s obmedzeniami súvisiacimi s trvalými následkami na pravej ruke. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie súčasne vyplýva, že žalobca pred nehodou žil bežným spôsobom života bez akýchkoľvek mimoriadnych aktivít, či už v oblasti športovej (amatérsky sa venoval futbalu), spoločenskej, prípadne kultúrnej. V konaní nebolo zistené, že by rozsah aktivít žalobcu vybočoval z rámca prípadov obvyklých, t. j. že by vybočoval z rámca prípadov, kedy u osôb rovnakého veku nie je zásah do bežného spôsobu života a životných aktivít rovnako rozsiahly a intenzívny. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. samotné uznanie invalidity je dôvodom na zvýšenie náhrady za SSU zo strany súdu; súd prvej inštancie pritom túto skutočnosť vzal do úvahy, rovnako vzal do úvahy aj skutočnosť, že úraz, ktorý podstatným spôsobom ovplyvnil ďalší život žalobcu sa mu stal vo veku

24 rokov, teda v produktívnom veku, kedy mal dobre ohodnotenú zamestnanosť, v ktorom prosperoval, finančne zabezpečil nielen seba, ale aj svoju matku, s ktorou dodnes žije. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie o potrebe mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 15 % za primerané. V tejto súvislosti odvolací súd osobitne podotýka, že s ohľadom na to, že žalobca má obmedzenú možnosť uplatniť sa vo svojom mladom a produktívnom veku a vzhľadom na predpoklad trvalých psychických následkov a mladého produktívneho veku v čase dopravnej nehody, bolo žalobcovi priznané už zvýšenie základnej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. a to do jeho maximálnej výšky - na dvojnásobok (odsek 10.3 a 10.4 napadnutého rozsudku).

28. Pokiaľ žalobca namietal, že osobitnou okolnosťou pre priznanie mimoriadneho zvýšenia SSU sú aj komplikácie v sexuálnej oblasti, ktoré potvrdila sestra žalobcu na pojednávaní 10.11.2023 odvolací súd uvádza, že žalobca sám takéto následky úrazu netvrdil a takéto zistenia nevyplývajú ani z predložených lekárskeho posudkov, či znaleckého posudku. V tejto súvislosti možno poukázať aj na znenie § 10 ods. 7 veta pred bodkočiarkou zákona č. 437/2004 Z. z. podľa ktorého pri hodnotení následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal, hodnotenie sa vykoná novým lekárskeho posudkom. Takýto nový lekárskeho posudok žalobca nepredložil. Navyše sestra žalobcu na pojednávaní 10.11.2023 síce uviedla, že žalobca má problémy v intímnom živote, ale tiež uviedla, že podrobnosti nevie.

29. Za nenáležitý a nesprávny považoval odvolací súd poukaz žalobcu na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/223/2019-422, zo dňa 28.4.2021, kde bolo žalobkyni vo veku 74 rokov priznané mimoriadne zvýšenie SSU o 20 % a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/65/2022, zo dňa 25.8.2021, kde bolo žalobkyni vo veku 69 rokov priznané mimoriadne zvýšenie SSU o 30 %, nakoľko predmetné rozhodovania sú založené na úplne odlišných skutkových okolnostiach prípadu, posúdení rozsahu, miery závažnosti a intenzity poškodenia zdravia a jeho následkov vo väzbe na úplne iný rozsah, spektrum, úroveň a intenzitu kultúrnych, športových a iných aktivít poškodených. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň akcentuje, že každé rozhodnutie o mimoriadnom zvýšení SSU je individuálne, a nemôže byť považované za pravidlo, navyše, ak žalobca z rozhodnutí, ktoré predkladá súdu na porovnanie, pre posúdenie svojej veci vyberá iba jediný argument - vek.

30. Sumarizujúc vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil okolnosti relevantné pre posúdenia primeranosti mimoriadneho zvýšenia odškodnenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď zo zisteného skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalobca sa do spoločenského života zaradil s obmedzeniami, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade odôvodňujú záver o primeranosti zvýšenia odškodnenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 15 %.

31. A pretože žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom, vo zvyšku žalobu zamietajúcim výroku, ako vecne a právne správny potvrdil.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mala v odvolacom konaní plný úspech.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1

C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).